

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>**Trovy konania**

Trovy konania

Polsko

Táto stránka vám poskytne informácie o trovách konania v Poľsku.

Rodinné právo - rozvod

Rodinné právo – starostlivosť o deti

Rodinné právo - výživné

Obchodné právo - zmluva

Obchodné právo - zodpovednosť

Právny rámec upravujúci poplatky v právnických profesiách

Advokáti

V Poľsku sa odmena advokátov v jednotlivých prípadoch určuje dohodou medzi advokátom (*adwokat*) a klientom v zmysle zákona. Môžu sa zohľadniť tieto faktory:

zložitosť a rozsah právneho problému,
čas potrebný na riadne vykonanie úlohy,
skúsenosti a odborné schopnosti advokáta,
lehoty,
stupeň naliehavosti,
iné faktory.

Podľa nariadenia ministra spravodlivosti z 28. septembra 2002 o poplatkoch za služby advokátov (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*) musí odmena zohľadňovať:

zložitosť a druh veci,
prácu, ktorú je potrebné v súvislosti s vecou vykonať.

V osobitných prípadoch advokát môže v závislosti od materiálnej a rodinnej situácie klienta stanoviť nižšiu odmenu ako vyžaduje zákon o súdnych trovách v občianskoprávných veciach (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

Trovy súdneho konania v zásade platí strana, ktorá spor prehrá. Suma, ktorú prizná sudca (advokátovi za zastupovanie) musí rešpektovať limit stanovený v nariadení ministra spravodlivosti z 28. septembra 2002 o poplatkoch za služby advokátov. Poplatok preto (podľa paragrafu 2) nemôže presiahnuť minimálnu sadzbu vynásobenú šiestimi ani hodnotu predmetu súdneho sporu. Výška poplatku však závisí aj od povahy a cieľov veci a etapy konania.

V kapitolách 2 až 5 nariadenia sú stanovené minimálne poplatky pre rôzne typy vecí.

Právni poradcovia

Právni poradcovia (*radcy prawni*) v Poľsku sa riadia podobnými pravidlami ako advokáti.

Súdni exekútori

Poľské právo stanovuje poplatky pre súdnych exekútorov (*komornicy*) v zákone o súdnych exekútoroch a exekučnom konaní (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*).

Všeobecné pravidlá sú:

Vo všetkých finančných veciach by sa odmena mala vypočítať ako percentuálna časť sumy pravdepodobnej pohľadávky. Keď súdny vykonávateľ zabezpečuje peňažnú pohľadávku, odmena, ktorú zaplatí veriteľ, nemôže presiahnuť 2 percentá hodnoty pohľadávky, nemôže byť ani nižšia ako 3 percentá priemerného mesačného platu alebo vyššia ako táto suma vynásobená piatimi.

Pri vymáhaní pohľadávky si súdny exekútor vyberie od dlžníka poplatok vo výške 15 percent pohľadávky. Táto odmena zároveň nemôže byť nižšia ako 10 percent priemerného mesačného platu a nemôže byť vyššia ako táto hodnota vynásobená tridsiatimi.

V nefinančných veciach, keď súdny exekútor zabezpečuje a vymáha nepeňažnú pohľadávku, je odmena pevne stanovená.

Fixné náklady

Fixné náklady v občianskoprávných konaniach

Poplatky a výdavky upravuje zákon, ktorý upravuje súdne trovy v občianskoprávných konaniach.

Poplatok je peňažná suma účtovaná za každý dokument predložený súdu v prípadoch, keď zákon stanovuje takýto poplatok. Existujú tri rôzne druhy poplatkov: variabilné, fixné a základné.

Výška poplatku sa líši v závislosti od povahy veci, t. j. občianskoprávna, rodinná, obchodná alebo iná. Pri určovaní trov konania sa do úvahy berie aj druh žaloby.

Výdavky zahŕňajú poplatky spojené s účasťou strán, svedkov a znalcov na konaní. Závisia od času a vynaloženého úsilia. Výdavky môžu zahŕňať odmeny pre tlmočníkov a prekladateľov, cestovné náklady a ubytovanie a odmenu za stratu príjmu svedkov z dôvodu času stráveného na súde. Ďalšie výdavky sú: odmeny iných inštitúcií a osôb, preskúmanie dôkazov, preprava a starostlivosť o zvieratá a predmety, čas strávený vo väzbe a vydanie oznámení.

Okrem toho sú ešte **trovy súdneho konania**. Tieto pozostávajú z nákladov súdu, nákladov na prípravu konania a kroky podniknuté advokátom alebo právnym poradcem pri zastupovaní klienta (vrátane poplatkov za zastupovanie a poradenstvo).

Platí všeobecné pravidlo, že strana, ktorá spor prehrala, musí uhradiť úspešnej strane náklady, ktoré jej odôvodnene vznikli pri zabezpečovaní záujmov úspešnej strany, pokiaľ nie je ustanovené inak. Strana, ktorá spor vyhrala, musí čakať na preplatenie nákladov až do vynesenia rozsudku. O otázke nákladov sa rozhoduje v poslednej etape súdneho konania, tesne pred prijatím konečného rozsudku.

Etapa občianskoprávneho konania, keď sa musia zaplatiť fixné náklady

Splatná suma sa má uhradiť v čase predloženia dokumentu súdu – (článok 10 zákona o súdnych trovách v občianskoprávných veciach).

Fixné náklady v trestných konaniach

Fixné náklady strán vedúcich spory v trestných konaniach

Vo všeobecnosti náklady nie sú fixné, ale sa vypočítajú po vynesení rozsudku. Suma závisí od dĺžky konania, rozsudku a poplatkov znalcom. Fixné náklady sa môžu predpokladať len vo veciach začatých súkromnou žiadosťou, keď osoba predkladajúca žiadosť musí zaplatiť fixný počiatkový poplatok.

Etapu trestného konania, keď sa musia zaplatiť fixné náklady

Fixné náklady strán v trestnom konaní sa musia zaplatiť po rozsudku (ktorý je pre strany právoplatný a záväzný).

Základné náklady v ústavných konaniach

Poľský Občiansky súdny poriadok ustanovuje (v článku 424) možnosť podať žiadosť o preskúmanie právoplatného rozsudku súdu druhého stupňa. Môže sa tak urobiť, ak rozsudok spôsobí škodu strane sporu a ak nebola alebo nie je možná zmena alebo zrušenie rozhodnutia/rozsudku (návrh na vyslovenie nesúladu rozsudku so zákonom).

Takáto žiadosť je možná aj vtedy, keď sa nesúlad so zákonom týka porušenia základných pravidiel právneho poriadku, porušenia ústavnej slobody alebo ľudských a občianskych práv a keď rozsudok bol vydaný súdom prvého stupňa. V takom prípade **zákon o súdnych trovách v občianskoprávných veciach** stanovuje povinný poplatok. Je to základný poplatok vo výške 30 PLN, ak zákon nestanovuje inak (článok 14).

Existujú aj výnimky z tohto pravidla; poplatok v týchto konaniach je:

40 PLN, keď sa návrh na vyhlásenie nesúladu týka nesúladného konania, ktoré sa začalo *ex officio*.

1 000 PLN, keď sa návrh na vyhlásenie nesúladu týka rozhodnutia predsedu Úradu pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľov.

3 000 PLN, keď sa návrh na vyhlásenie nesúladu týka rozhodnutia predsedu Národnej rady pre vysielanie.

Základné náklady ústavného konania, keď sa musia zaplatiť fixné náklady

Platby základných nákladov sa majú uhradiť v čase predloženia dokumentu, ktorý podlieha poplatku, súdu (článok 10 zákona o súdnych trovách v občianskoprávných veciach).

Informácie, ktoré musia právni zástupcovia vopred poskytnúť

Práva a povinnosti strán

Podľa **zákona** právni zástupcovia nie sú zodpovední za konečný výsledok konania. Sú len povinní udržiavať primeranú úroveň dôslednosti a prijať všetky potrebné opatrenia na riadne vybavenie veci. To tiež znamená, že zástupcovia majú voľné uváženie pri výbere informácií, ktoré môžu byť pre ich klientov užitočné.

Niektoré povinnosti sú ustanovené v kódexoch profesionálneho správania. Tieto kódexy však vydávajú profesné komory a ich povaha je čisto deklaratívna.

V prípade ich porušenia, majú za následok len disciplinárne konanie.

Súvisiace náklady

Znášané stranou sporu, ktorá konanie vyhrala

Znášané stranou sporu, ktorá konanie prehrala.

Zdroje týkajúce sa nákladov

Kde sa nachádzajú informácie o nákladoch v Poľsku?

Informácie možno nájsť na oficiálnej webovej lokalite poľského ministerstva spravodlivosti (vrátane informácií o nákladoch). Zákon o súdnych trovách v občianskoprávných veciach je všeobecne uplatniteľný. To znamená, že každý, ktorého sa súdne konanie týka alebo sa snaží nájsť informácie o nákladoch, môže ľahko nájsť príslušné pravidlá.

Osoby, ktoré majú problémy pochopiť zákon, môžu požiadať o pomoc svojich právnych zástupcov (advokáta alebo právneho poradcu). Profesionálni právni zástupcovia môžu poskytnúť informácie a pomoc v rôznych konaniach aj v iných jazykoch.

V akých jazykoch možno získať informácie o nákladoch v Poľsku?

Informácie sú k dispozícii len v poľštine.

Kde možno nájsť informácie o mediácii?

Poľský občiansky súdny poriadok obsahuje informácie o mediácii v článkoch 183¹ až 183⁵. Odmeny mediátorov a ich refundovateľné výdavky sa stanovujú v **nariadení ministra spravodlivosti z 30. novembra 2003**. Náklady na mediáciu sa však vo všeobecnosti nepovažujú za výdavky na účely konania pred súdom, ak súd mediáciu nenariadil.

Kde možno nájsť ďalšie informácie o nákladoch?

Webová lokalita obsahujúca informácie o nákladoch

Webová lokalita **poľského ministerstva spravodlivosti** je súčasťou oficiálnej webovej lokality **poľskej vlády**. Opisuje **systém súdnictva** a záležitosti súvisiace s poľským občianskym právom vrátane trov konania. Na webovej lokalite sa nachádza odkaz k vysvetleniu nákladov v občianskoprávných veciach (len v poľštine).

Kde možno nájsť informácie o priemernej dĺžke trvania jednotlivých konaní?

Je mimoriadne ťažké predpovedať priemernú dĺžku právneho konania, pretože dĺžka závisí od právnej a vecnej zložitosti veci.

Kde možno nájsť informácie o priemerných celkových trovách konkrétneho konania?

Napriek vyššie uvedenému je možné vypočítať priemerné náklady konania. Náklady na právne zastúpenie sa vymedzia na začiatku konania. Náklady závisia od dohody medzi klientom a zástupcom. Pokiaľ ide o právne zastúpenie *ex officio*, náklady sú stanovené v nariadení.

Je takisto možné odhadnúť náklady konania na samotnom súde. Poplatky sú vymedzené v zákone o súdnych trovách v občianskoprávných veciach a závisia od hodnoty predmetu súdneho sporu a od povahy veci (napr. obchodná vec alebo rozvod). Strany môžu zobrať do úvahy aj náklady na prizvanie znalcov.

Daň z pridanej hodnoty

Ako sa poskytujú tieto informácie?

Poplatky a výdavky vymedzené v zákone o súdnych trovách v občianskoprávných veciach sú nezdaniateľné, a preto nepodliehajú DPH. Právna pomoc podlieha jednotnej sadzbe DPH (23 %).

Aké sú platné sadzby?

Platná sadzba DPH je 23 %. Služby poskytované právnymi poradcami a advokátmi sa zdaňujú rovnako ako ostatné služby. Daň stanovuje zákon o dani z pridanej hodnoty.

Právna pomoc

Uplatniteľná hranica príjmu v oblasti civilného súdnictva

Osoby žiadajúce o odpustenie súdnych trov musia podať oficiálnu žiadosť. Výnimku možno udeliť, ak preukážu, že nie sú schopné uhradiť náklady bez toho, že by to spôsobilo problémy im alebo ich rodinám.

Žiadatelia musia takisto predložiť písomné vyhlásenie s týmito údajmi: rodinný stav, príjem, zdroje príjmov a majetok. Ak sú splnené uvedené podmienky, súd udelí výnimku a okrem toho prizná bezplatnú profesionálnu právnu pomoc (právneho zástupcu plateného zo **štátnej pokladnice** na začiatku súdneho procesu; na konci konania, strana, ktorá spor prehrala, je povinná tieto výdavky refundovať na žiadosť strany, ktorá spor vyhrala).

Uplatniteľná hranica príjmu v oblasti trestného súdnictva

Neexistuje žiadna pevne stanovená hranica príjmu. Vo všeobecnosti musí žiadateľ riadne preukázať, že – berúc do úvahy finančnú situáciu jeho rodiny – uhradenie nákladov by pre neho predstavovalo záťaž.

Uplatniteľná hranica príjmu v oblasti trestného súdnictva pre obeť

Neexistuje žiadna pevne stanovená hranica príjmu. Právna pomoc sa poskytne, ak obeť – ako strana konania – nie je schopná uhradiť náklady bez toho, aby to malo vplyv na finančnú situáciu jej rodiny.

Ďalšie podmienky pre poskytnutie právnej pomoci obetiam

Ako už bolo uvedené, obeť musí byť stranou konania. Počas vyšetrovania je obeť stranou *ex officio*. V štádiu konania na súde musí táto osoba získať postavenie takzvaného „pridruženého prokurátora“ (vo francúzštine *partie civile*).

Ďalšie podmienky pre poskytnutie právnej pomoci obžalovaným

Neexistujú žiadne ďalšie podmienky upravujúce právnu pomoc pre obžalovaných. Existujú však ďalšie dôvody pre poskytnutie právnej pomoci obžalovaným.

Právna pomoc je povinná, keď:

obžalovaný je neplnoletý,

obžalovaný je hluchý, nemý alebo slepý,

existuje dobrý dôvod pochybovať o duševnom zdraví obžalovaného,

súd to považuje za nevyhnutné z dôvodu okolností, ktoré bránia obhajobe,

konanie prebieha pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa, ak je osoba obžalovaná zo závažného trestného činu alebo je pozbavená osobnej slobody,

konanie prebieha pred najvyšším súdom.

Bezplatné súdne konanie

V prípade verejného obvinenia v trestných veciach sa náklady kryjú zo štátnej pokladnice.

Veci týkajúce sa maloletých sú bezplatné.

V určitých prípadoch (napr. vyživovacia povinnosť a protiprávne zmluvné ustanovenia) sú navrhovatelia od súdnych trov oslobodení (článok 96 zákona o trovách v občianskoprávných veciach).

Kedy je strana, ktorá spor prehrala, povinná nahradiť trovy druhej strany?

Platí všeobecné pravidlo, že **strana, ktorá spor prehrala**, musí uhradiť strane, ktorá spor vyhrala, nevyhnutné náklady konania a náklady na právne zastúpenie, ktoré jej odôvodnene vznikli pri zabezpečovaní záujmov úspešnej strany. Refundovateľné náklady sú vymedzené v poľskom občianskom súdnom poriadku (články 98 až 110). Medzi refundovateľné náklady patria najmä súdne trovy, náklady na dopravu, primeraná náhrada za stratu príjmu a náklady na právne zastúpenie.

Odmeny znalcov

Súd rozhodne o odmene pre znalcov – v závislosti od cieľov veci, kvalifikácie, trvania a množstva práce.

Odmeny prekladateľov a tlmočníkov

Odmeny závisia od toho, či si preklad/tlmočenie objedná štát alebo ho požadujú súkromné subjekty.

Nariadenie o odmeňovaní súdnych prekladateľov (prijaté **ministrom spravodlivosti 25. januára 2005 – zbierka zákonov 2007/41, položka 265**) stanovuje poplatky splatné verejnými inštitúciami. Podľa zákona sa náklady určia na základe týchto faktorov: zdrojový jazyk a cieľový jazyk (vychádza sa pritom z predpokladu, že je obvykle ľahšie a preto aj lacnejšie prekladať z cudzieho jazyka do domáceho jazyka). Ďalšími faktormi sú terminológia a úroveň špecializácie.

V neverejnom sektore sa náklady riadia dohodou medzi prekladateľom/tlmočníkom a jeho klientom.

Prameňmi práva sú:

nariadenie ministerstva spravodlivosti z 28. septembra 2002 o poplatkoch za služby advokátov – zbierka zákonov 2002/163, položka 1348,

zákon o nákladoch v občianskoprávných veciach – zbierka zákonov 2005/167, položka 1398.

nariadenie ministerstva spravodlivosti z 25. januára 2005 o poplatkoch za služby súdnych prekladateľov – zbierka zákonov 2007/41, položka 265.

Súvisiace dokumenty

[Správa Poľska o analýze týkajúcej sa transparentnosti súdnych trov](#) (396 Kb)

Posledná aktualizácia: 04/03/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.